

20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät

 RDA-sovellusohje MARC 21 ; [Suomeksi](#) ; [Svenska](#) ; [\(Full\)](#)

20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#210 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#222 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#240 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#242 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#243 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#245 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#246 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät#247

- [210 - Lyhennetty nimeke \(T\)](#)
- [222 - Avainnimeke \(T\)](#)
- [240 - Yhtenäistetty nimeke \(ET\)](#)
- [242 - Luetteloivan organisaation tekemä nimekkeen käännös \(T\)](#)
- [243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke \(ET\)](#)
- [245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintö \(ET\)](#)
- [246 - Muut nimekkeet \(T\)](#)
- [247 - Aikaisempi nimeke \(T\)](#)

Päänimeke on ydinelementti.

Suomalaisten kirjastojen linjaamat lisäydinelementit: Rinnakkainen päänimeke, Muu nimeketieto, Aiempi päänimeke, Myöhempi päänimeke

Avainnimeke on ydinelementti kansallisbibliografisessa kuvailussa (liittyy ISSN-toimintaan)

Lyhennetty nimeke on ydinelementti kansallisbibliografisessa kuvailussa (liittyy ISSN-toimintaan)

 Nämä kentät liittyvät RDA-lukuihin [2.3](#) ja [2.4](#) sekä liitteeseen [A.3](#)

210 - Lyhennetty nimeke (T)

[RDA 2.3.10 Lyhennetty nimeke](#)

Lyhennetty avainnimeke määritellään kansallisessa ISSN-keskuksessa. Suomen ISSN-keskus on Kansalliskirjastossa. Kansainvälinen ISSN-keskus ja kansainvälinen standardisoimisliitto (ISO) julkaisevat lyhenneluetteloa 'List of serial title word abbreviations'.

Tähän kenttään voidaan laittaa myös lyhenteitä, joita käytetään (tarvitaan esim. kaukopalvelussa), mutta jotka eivät ole virallisia. Tällöin 2. indikaattori on 0.

222 - Avainnimeke (T)

[RDA 2.3.9 Avainnimeke](#)

Kansalliset ISSN-keskukset ovat vastuussa avainnimekkeistä.

Avainnimeke identifioi sarja-aineiston nimekkeen yksiselitteisesti eli kahdella julkaisulla ei voi olla sama avainnimeke. Avainnimeke on usein sama kuin päänimeke. Samannimiset aineistot erotetaan toisistaan avainnimekkeen lisäyksellä.

‡a - Avainnimeke merkitään osakenttään **a**.

‡b - Osakenttään merkitään tavallisesti julkaisupaikka erottamaan samannimiset sarja-aineistot. Jos julkaisupaikkakin on sama, merkitään lisäksi vielä ensimmäinen julkaisuvuosi. Jos julkaisu on vaihtanut nimeä, mutta aiempi nimi on otettu uudelleen käyttöön, voidaan lisäyksenä käyttää pelkkää vuosilukua erottamaan sarja-aineistot julkaisuajankohdan mukaan. Eri painokset, esimerkiksi erikieliset versiot, erotetaan myös lisäyksellä. Myös eri tallennusmuodoissa olevat manifestaatiot merkitään lisäyksellä.

240 - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Teoksen ensisijainen nimeke tai vakiintunut kokoava nimeke on ydinelementti (jos saatavilla tai sovellettavissa)
- Manifestaation suhde teokseen ja ekspression
Ekspression kieli on ydinelementti

[RDA 6 Teosten ja ekspression identifiointi](#) ; [RDA 6.11 Ekspression kieli](#)

RDA:ssa ei ole "yhtenäistettyä nimekettä", sen sijaan on käsite teoksen ensisijainen nimeke (tai vakiintunut kokoava nimeke esimerkiksi musiikkiteoksissa ja anonyymeissa klassisissa teoksissa). Teoksen ensisijainen nimeke (yleensä alkuteoksen nimeke) kentässä 130/240 ilmaisee manifestaation suhteen teokseen ja ekspression. Teoksen ensisijainen nimeke merkitään 240-kenttään silloin, kun tietueessa on päävastuullinen tekijä kentässä 100/110/111. Jos teoksella ei ole päävastustilista tekijää, teoksen ensisijainen nimeke merkitään *kenttään 130*. Ekspression kieli merkitään osaksi (ekspression) auktorisoitua hakutietoa kenttään 130/240.

HUOM! Jos teos on alkukielellä ja teoksen ensisijainen nimeke on sama kuin kenttään 245‡a tallennettava manifestaation päänimeke, teoksen ensisijaista nimekettä ei tarvitse merkitä kenttään 130/240 (SKL).

Hakutietojen valinnasta ja teoksen ensisijaisen nimekkeen muodostamisesta tarkemmin ohjeessa [RDA-hakutiedot](#).

Indikaattorit ja osakentät

Indikaattorit

- 1. indikaattori (näyttöjen ohjailuun)
 - 0 - Ei painettuna eikä näytetä
 - 1 - Painettuna tai näytetään
- 2. indikaattori
 - 0-9 - ohitettavien merkkien määrä

Osakentäkoodit (lyhennetty lista)

- ‡a - Yhtenäistetty nimeke (ET)
 - Teoksen ensisijainen nimeke
 - Teoksen alanimekettä ei merkitä osaksi teoksen ensisijaista nimekettä. RDA:ssa samannimisten teosten identifioimiseksi lisätään tarvittava määre (vuosiluku, muototermi ym.) päänimekkeen jälkeen sulkuihin. Jos alanimeke kuitenkin on välttämätön teoksen identifioinnin kannalta, se merkitään päänimekkeen jälkeen kaksoispisteellä erotettuna osakenttään ‡a.
 - Myös osakenttien ‡n ja ‡p tiedot erottavat samannimisiä teoksia toisistaan.
- ‡g - Muut tiedot (T)
 - Tähän merkitään lisätietoja, joita ei voi merkitä muihin osakenttiin.
- ‡k - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)
 - Esimerkiksi *käsikirjoitus, pöytäkirja, valikoima*
- ‡n - Numerointitieto (T)
 - Teoksen osan numero, opus- tai järjestysnumero.
- ‡p - Teoksen osan nimeke (T)
- ‡l - Teoksen kieli (ET)
 - Osakenttään merkitään kuvailtavan ekspression kieli
 - Ekspression kieli on ydinelementti [RDA 6.11](#)

Välimerkit ja osakenttien järjestys

Osakenttien järjestys: ‡a ‡n ‡p ‡k ‡l

Osakentän ‡p eteen tulee piste, paitsi edeltävän osakentän ‡n kanssa käytetään pilkkua.

Osakenttiä ‡n, ‡p toistetaan tarvittaessa, jos osajako on monitasoinen.

Kielimerkinnön välimerkitys poikkeaa alkuperäisestä MARC 21 -formaatista: Suomessa käytetään edelleen Suomalaisten luettelointisääntöjen Hakutiedot-osan mukaisesti pilkkua eikä pistettä.

Osakentän ‡g sisältö merkitään sulkuihin.

Huom! osakenttä ‡k ennen osakenttää ‡l

ESIMERKKI

041 1# ‡a tur ‡h fin

100 1# ‡a Hassinen, Pirjo, ‡e kirjoittaja.

240 10 ‡a Kuninkaanpuisto, ‡l turkki

245 10 ‡a Kral parki / ‡c Pirjo Hassinen.

Yhden kirjoittajan käännösteos

041 1# ‡a eng ‡h fin

100 1# ‡a Jaki, Hiltu, ‡e kirjoittaja, ‡e taiteilija. ‡0 (FIN11)000175506

240 10 ‡a Nakki-serkun seikkailut. ‡n Osa 1, ‡p Nakki-serkun avaruusmatka, ‡l englanti

245 14 ‡a The adventures of Nakki cousin. ‡n Part 1, ‡p Nakki cousin on a space trip / ‡c Joe Morrah.

Käännös moniosaisen teoksen yhdestä osasta, alkuteoksen osan numerointi ja osan nimeke merkitään

041 1# ‡a fin ‡h eng

100 1# ‡a Carver, Raymond, ‡e kirjoittaja.

240 10 ‡a What we talk about when we talk about love. ‡k Valikoima, ‡l suomi

245 10 ‡a Mistä puhumme kun puhumme rakkaudesta : ‡b kertomuksia / ‡c Raymond Carver ; suomentaja Raija Mattila.

700 1# ‡a Mattila, Raija, ‡e kääntäjä.

Käännösnovellivalikoima - alkuperäisteos sisältää 17 novellia, suomennetussa teoksessa on 14 novellia

Teoksen alanimekkeitä ei merkitä teoksen ensisijaiseen nimekkeeseen.

ESIMERKKI

041 1 Ꞥa fin Ꞥh swe

100 1# Ꞥa Erikson, Thomas, Ꞥe kirjoittaja.

240 10 Ꞥa Omgiven av idioter, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Idiootit ympärilläni : Ꞥb kuinka ymmärtää muita ja itseään / Ꞥc Thomas Erikson ; suomentanut Riie Heikkilä.

Julkaisussa: Ruotsinkielinen alkuteos: Omgiven av idioter. Hur man förstår dem som inte går att förstå alanimeke jätetään pois alkuteoksen nimekkeestä

Samannimisten teosten identifioimiseksi lisätään tarvittava määre (vuosiluku, muototermi tms.) päänimekkeen jälkeen sulkuihin.

ESIMERKKI

Samalla tekijällä kaksi samannimistä teosta - näytelmä ja romaani

100 1# Ꞥa Oksanen, Sofi, Ꞥe kirjoittaja.

240 10 Ꞥa Puhdistus (romaani)

245 10 Ꞥa Puhdistus / Ꞥc Sofi Oksanen.

700 1# Ꞥi Romaaninmukaelman perustana (teos): Ꞥa Oksanen, Sofi, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥt Puhdistus (näytelmä).

100 1# Ꞥa Oksanen, Sofi, Ꞥe kirjoittaja.

240 10 Ꞥa Puhdistus (näytelmä)

245 10 Ꞥa Puhdistus : Ꞥb tragedia / Ꞥc Sofi Oksanen.

Jos alanimeke on välttämätön teoksen identifioinnin kannalta, se merkitään päänimekkeen jälkeen kaksoispisteellä erotettuna 130/240 osakenttään Ꞥa.

ESIMERKKI

Samalla tekijällä kaksi samannimistä romaania, joilla sama ilmestymisvuosi. Tässä tapauksessa alanimeke 240 kentässä on välttämätön erottamaan saman tekijän teokset, joilla on sama päänimeke.

020 ## Ꞥa 978-952-321-753-9

100 1# Ꞥa Rich, Jason R., Ꞥe kirjoittaja.

240 10 Ꞥa Fortnite Battle Royale hacks : secrets of the island, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Fortnite Battle Royale : Ꞥb saaren salaisuudet Ꞥc Jason R. Rich ; kääntäjä: Marko Niemi.

020 ## Ꞥa 978-952-321-752-2

100 1# Ꞥa Rich, Jason R., Ꞥe kirjoittaja.

240 10 Ꞥa Fortnite Battle Royale hacks : the unofficial gamer's guide, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Fortnite Battle Royale : Ꞥb mestaripelaajan kirja / Ꞥc Jason R. Rich ; kääntäjä: Marko Niemi.

Manifestaation vaihtoehtoista nimekettä ei merkitä mukaan teoksen ensisijaiseen nimekkeeseen.

ESIMERKKI

100 1# Ꞥa Aho, Juhani, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FIN11)000066484

240 10 Ꞥa Rautatie

245 10 Ꞥa Rautatie eli Kertomus ukosta ja akasta, jotka eivät olleet sitä ennen nähneet / Ꞥc Juhani Aho ; kannen maalaus Susanne Gottberg.

Vakiintunut kokoava nimeke

Vuodesta 2020 on siirrytty käyttämään 240 -kenttää kokoavan yhtenäistetyn nimekkeen merkitsemisessä 243 -kentän sijasta.

Vakiintunutta kokoavaa nimekettä *Teokset* käytetään ensisijaisena nimekkeenä sellaisissa kokoomateoksissa, jotka sisältävät tai joiden on tarkoitus sisältää yhden henkilön, suvun tai yhteisön kootut teokset. Koosteita, jotka ovat julkaisuuhetkellä täydellisiä, pidetään koottuina teoksina.

Yhden henkilön, suvun tai yhteisön kootuille teoksille tai yhtä tiettyä muotoa sisältäville kokoomateoksille käytetään yhtä alla olevista vakiintuneista kokoavista nimekkeistä:

Esseet
Kirjeet
Libretot
Novellit
Näytelmät
Proosateokset
Puheet
Romaanit
Runot
Saarnat
Sadut
Sanoitukset
Sarjakuvat

Jos mikään yllä olevista termeistä ei sovi, merkitään soveltuva täsmällisempi vakiintunut kokoava nimeke.

Esim.

100 1# Ꞥa Snellman, Johan Vilhelm, **Ꞥd** 1806-1881, **Ꞥe** kirjoittaja.

240 10 Ꞥa Teokset

245 10 Ꞥa Kootut teokset...

100 1# †a Kilpi, Eeva, †d 1928- †e kirjoittaja.
240 10 †a Novellit
245 10 †a Kootut novellit...

Jos kooste on epätäydellinen, merkitään kokoavan nimekkeen jälkeen sana Valikoima.

100 1# †a Scarry, Richard, †e kirjoittaja, †e taiteilija.
240 10 †a Teokset. †k Valikoima, †l suomi
245 10 †a Iloinen autokirja / †c Richard Scarry ; suomentanut Raija Mattila. Iloinen ilmakirja / Richard Scarry ; suomentanut Kaarina Helakisa.
700 12 †a Scarry, Richard. †t Cars and trucks and things that go, †l suomi.
700 12 †a Scarry, Richard. †t Great big air book, †l suomi.

100 1# †a Skrjabin, Aleksandr, †e säveltäjä.
240 10 †a Pianomusiikki. †k Valikoima
245 10 †a Ausgewählte Klavierwerke...

Poimitujen tietueiden kokoavat nimekkeet (esim. Works Teokset) suomennetaan RDA-sanaston [6.2.2.10.1](#) mukaisiksi.

Tarvittaessa merkitään myös muita elementtejä soveltuviin osakenttiinsä erottamaan auktorisoitu hakutieto muista hakutiedoista.

Musiikkiaineiston osalta ohjeet ja esimerkit: [Musiikkiaineiston MARC 21 -sovellusohje \(RDA\) - kenttä 240](#)

242 - Luetteloivan organisaation tekemä nimekkeen käänös (T)

Suosittellaan käytettäväksi myös osakenttää †y (käännöksen kielikoodi).

243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET)

[RDA 6.2.2.10.1-6.2.2.10.3](#)
[RDA 6.14.2.8.1-6.14.2.8.4 \(musiikkiaineisto\)](#)

HUOM! Vuodesta 2020 on siirretty käyttämään 240 -kenttää kokoavan yhtenäisteyn nimekkeen merkitsemisessä 243-kentän sijasta. Suomessa musiikin kuvailussa käytetään edelleen 243-kenttää.

245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintö (ET)

- [Indikaattorit ja osakentät](#)
- [Yleiset ohjeet merkitsemisestä](#)
 - [Isot kirjaimet](#)
 - [Virheet](#)
 - [Toistettavaksi tarkoitetut sanat](#)
 - [Esittelysanat, joita ei lueta osaksi nimekettä](#)
 - [Osien, lohkojen ja supplementtien nimekkeet](#)
 - [Vaihtoehtoinen nimeke](#)
 - [Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu](#)
 - [Translitterointi](#)
 - [Takautuvat korjaukset \(pääkirjaukset hybriditietueissa\)](#)
- [Päänimeke](#)
 - [Kokoomateokset, joilla kokoava nimeke](#)
 - [Kokoomateokset, joilla ei ole kokoavaa nimekettä](#)
 - [Nimekkeetön aineisto](#)
- [Rinnakkainen päänimeke](#)
- [Muu nimeketieto](#)
- [Rinnakkainen muu nimeketieto](#)
- [Vastuullisuusmerkinnöt](#)
- [Rinnakkainen vastuullisuusmerkintö](#)

Indikaattorit ja osakentät

Indikaattorit

- 1. indikaattori
 - 0 - pääkirjaus päänimekkeestä (tietueessa ei ole 100/110/111-kenttää)
 - 1 - lisäkirjaus päänimekkeestä (tietueessa on 1XX-kenttä)
- 2. indikaattori
 - 0-9 - ohitettavien merkkien määrä

Osakentäkoodit (lyhennetty)

- ‡a - Päänimeke (ET)
 - Päänimeke
- ‡b - Muut nimeketiedot (ET)
 - Rinnakkainen päänimeke, muu nimeketieto
- ‡c - Vastuullisuusmerkinnöt jne. (ET)
 - Vastuullisuustiedot
- ‡n - Numerointitieto (T), ‡p - Teoksen osan nimi (T)
 - Osa päänimekettä, rinnakkaisnimekettä, muuta nimeketietoa tai rinnakkaista muuta nimeketietoa

Osakentän ‡p eteen tulee piste, paitsi edeltävän osakentän ‡n kanssa käytetään pilkkua.

Osakenttiä ‡n ja ‡p voidaan toistaa vain, kun niitä edeltää joko osakenttä ‡a, ‡b, ‡n tai ‡p

Osakenttä ‡c on aina viimeinen osakenttä.

245-kenttä päättyy aina pisteeseen.

Yleiset ohjeet merkitsemisestä

Kuvailuelementit jäljennetään kuvailuun siinä muodossa, missä ne esiintyvät tiedonlähteessä noudattaen kuitenkin luvun [1.7 Kirjoitusasu](#) ohjeita. Luvussa 1.7 ohjeistetaan

- isojen kirjainten käyttö
- välimerkitys
- diakriitit
- symbolit
- alkukirjainten ja kirjainsanojen kirjoittaminen
- toistettavaksi tarkoitetut kirjaimet ja sanat
- lyhenteet
- epätarkkuudet

Isot kirjaimet

Isojen kirjainten käytössä noudatetaan kuvailussa käytetyn kielen/kirjoitusjärjestelmän käytäntöä.

Virheet

Virheet jäljennetään kuvailuun sellaisenaan. Korjattu nimeke annetaan varianttinamekkeenä 246-kentässä ja korjatusta vastuullisuustiedosta merkitään huomautus 500-kenttään.

ESIMERKKI

245 10 ‡a Pimean reuna / ‡c Jukka Niskanen.
246 1# ‡i Korjattu nimeke: ‡a Pimeän reuna

245 ..
500 ## ‡a Oikea tekijän nimi:

Toistettavaksi tarkoitetut sanat

Tiedonlähteessä vain kerran mainitut kirjaimet ja sanat, jotka on tarkoitettu toistettavaksi luettaessa, toistetaan kuvailussa.

ESIMERKKI

245 00 ‡a Rajaton kulttuuri : ‡b pohjoismainen kulttuurifoorumi Helsingissä 5.3.1992 / ‡c toimittaja: Liisa-Maria Hakala ; käännökset: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne = Den gränslösa kulturen : nordiskt kulturforum i Helsingfors 5.3.1992 / redaktör: Liisa-Maria Hakala ; översättningar: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne.
Nimiösivulla mainittu vain kerran: 5.3.1992 & tekijöiden nimet

Esittelysanat, joita ei lueta osaksi nimekettä

Esittelysanoja, jotka on tarkoitettu johdannoksi ja joita ei ole tarkoitettu osaksi nimekettä, ei merkitä.

ESIMERKKI

El: 245 00 †a Disney presents ...
El: 245 00 †a Suomi-Filmi esittää ...

Osien, lohkojen ja supplementtien nimekkeet

2.3.1.7 Osien, lohkojen ja supplementtien nimekkeet

Numerot merkitään kuvailuun tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa (arabialaisin tai roomalaisin numeroin SKL 1.8.2).

Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy tiedonlähteessä, mutta kaikkia osioita tai lohkoja yhdistävää nimekettä ei esiinny, merkitään nimekkeeksi osan, lohkon tai supplementin nimeke.

Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy samassa tiedonlähteessä kaikkien osien tai lohkojen yhteisnimekkeen kanssa ja se on **riittämätön manifestaation identifioimiseen**, merkitään sekä yhteisnimeke että osan, lohkon tai supplementin nimeke. (RDA 2.3.1.7.1)

ESIMERKKI

245 10 †a Peruskoulun tekstiilityö. †n 3, †p Opettajan opas ...
El: 245 10 †a Opettajan opas & 490 1# †a Peruskoulun tekstiilityö ; †v 3

Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy samassa tiedonlähteessä kaikkien osien tai lohkojen yhteisnimekkeen ja se **riittää manifestaation identifioimiseen**, merkitään nimekkeeksi osan, lohkon tai supplementin nimeke. (RDA 2.3.1.7.2)

ESIMERKKI

245 00 †a Näkövammaisen opinto-opas.
490 1# †a Näkövammaisten keskusliiton julkaisuja ...

Poikkeus: Sarja-aineistojen ja päivittyvien aineistojen kohdalla merkitään aina sekä yhteisnimeke että osan, lohkon tai supplementin nimeke. Näin tehdään, vaikka osan, lohkon tai supplementin nimeke riittäisi yksin identifioimaan manifestaation.

Vaihtoehtoinen nimeke

Vaihtoehtoista nimekettä pidetään päänimekkeen osana.

ESIMERKKI

245 10 †a Hyvät ja pahat, eli Ajatuksia tiestä sosialismiin / †c Raimo Ilaskivi.
246 30 †a Ajatuksia tiestä sosialismiin

Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu

Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu säilytetään

ESIMERKKI

245 00 †a Kujalan Oskari ja hänen sukunsa / †c Erkki Kujala, Pekka Kujala. **Sekä**, Halsuan kunnan historia 1858-1949 / kirjoittanut Kasper Niemi ja Oskari Kujala.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Kujala, Erkki, †d 1939- †t Kujalan Oskari ja hänen sukunsa.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Niemi, Kasper. †t Halsuan kunnan historia 1858-1949.

Translitterointi

Kyrilliikka tai muu translitterointia tai transkribointia vaativa merkistö sijoitetaan 880-kenttiin. Esimerkiksi koko nimeke tallennetaan osakenttineen ja väli-merkkeineen kenttään 880 ja konvertoidaan sitten kenttään 245 kansallisen SFS 4900 standardin mukaisesti

Jos kyrilliikkaa tallennetaan vain muutama tietue vuodessa, voidaan translitteroitu muotoa merkitä suoraan kenttään 245 ilman 880-kenttää.

Takautuvat korjaukset (pääkirjaukset hybriditietueissa)

Hybriditietueet ovat RDA konversiossa muokattuja tietueita, joissa on sekä ISBD- että RDA-tietueiden piirteitä.

Ohje: [Hybriditietueiden \(ISBD/RDA\) käsittely](#)

Päänimeke

2.3.2 Päänimeke | Ydinelementti

Päänimeke: Manifestaation pääasiallinen nimi eli nimeke, jota yleensä käytetään viitattaessa manifestaatioon.

Nimeke jäljennetään kuvailuun siinä muodossa, missä se esiintyy tiedonlähteessä noudattaen kuitenkin luvun [1.7 Kirjoitusasu](#) ohjeita.

ESIMERKKI

245 10 †a Halavan himmeän alla / †c Aleksis Kivi.

245 10 †a Toimintakertomus / †c Korkein hallinto-oikeus.

245 10 †a Bibliografinen katsaus 1980-luvun alun suomalaiseseen ja Suomessa julkaistuun rauhanliikekirjallisuuteen / †c Mirja Iivonen.

245 10 †a Lasten oma aapinen / †c Urho Somerkivi, Hella Tynell, Inkeri Airola ; kuvittanut Usko Laukkanen.

245 00 †a Julkaisuja. †n Sarja B, †p Työselostuksia / †c Työtieteen laitos, Oulun yliopisto.
Päänimeke: Julkaisuja. Sarja B, Työselostuksia

245 10 †a Management politics. †n Part 3 / †c Henry Smith.
Päänimeke: Management politics. Part 3

245 00 †a Historical statistics. †p Europe.
Päänimeke: Historical statistics. Europe

Kokoomateokset, joilla kokoava nimeke

Päänimekkeeksi valitaan kokoava nimeke ja sisältyvien teosten nimekkeet merkitään kenttään 505 tai 700 tai kumpaankin. Tarvittaessa nimekkeistä voidaan tehdä lisäkirjaus kenttään 740.

ESIMERKKI. Kokoomateos ja yksittäisten sisältöjen nimekkeet (yksi tekijä)

100 1# †a Rönkä, Matti, †d 1959- †e kirjoittaja.
245 10 †a Kahden maan kulkija / †c Matti Rönkä.
505 00 †t Isä, poika ja paha henki -- †t Tuliaiset Moskovasta -- †t Väärän maan vainaja.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †d 1959- †t Isä, poika ja paha henki.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †d 1959- †t Tuliaiset Moskovasta.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †d 1959- †t Väärän maan vainaja.

ESIMERKKI. Kokoomateos ja yksittäisten sisältöjen nimekkeet (useita tekijöitä)

245 00 †a Joka kodin suomen kielen opas.
505 00 †t Hyvää suomea / †r Pirkko Leino -- †t Nykysuomen oikeinkirjoitussanakirja / †r Rauni Vornanen -- †t Sivistyssanasto / †r toimittanut Kaarina Turtia.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Leino, Pirkko, †d 1940- †t Hyvää suomea.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Vornanen, Rauni, †d 1941- †t Nykysuomen oikeinkirjoitussanakirja.
730 02 †i Sisältää (teos): †a Sivistyssanasto.
Huom. 'Sivistyssanasto' tallennetaan 730-kenttään, koska toimittajasta ei muodosteta teoksen auktorisoitua hakumuotoa

Kokoomateokset, joilla ei ole kokoavaa nimekettä

Päänimekkeeksi merkitään sisältyvien teosten nimekkeet. Lisäksi sisältyvien teosten nimekkeet merkitään kenttään 505 tai 700 tai kumpaankin. Tarvittaessa nimekkeistä voidaan tehdä lisäkirjaus kenttään 740.

Aineisto ilman kokoavaa nimekettä (yksi tekijä)

Sisältyvien teosten nimekkeet merkitään siinä muodossa jossa ne esiintyvät tiedonlähteessä. Nimekkeet merkitään puolipisteellä erotettuna (;).

ESIMERKKI

100 1# †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †e kirjoittaja.
245 10 †a Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996 ; †b Omavalvonta Hämeen läänissä ; Oma-valvonta Uudenmaan läänissä / †c Tytti Itkonen.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †t Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †t Omavalvonta Hämeen läänissä.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †d 1946- †t Oma-valvonta Uudenmaan läänissä.

245 10 †a Pedagogiska frågor i tonårsåldern : †b från kunskap till insikt ; Om konstnärligt gestaltad undervisning : att skapa bilder i barnens inre / †c Rudolf Steiner.

Aineisto ilman kokoavaa nimekettä (useita tekijöitä)

Sisältyvien teosten nimekkeet merkitään siinä muodossa, jossa ne esiintyvät tiedonlähteessä. Kukin vastuullisuusmerkintä merkitään sen nimeketiedon jälkeen, johon se kuuluu. Nimeke/vastuullisuustieto -osiot erotellaan toisistaan pisteellä ja välilyönneillä (.).

ESIMERKKI

245 00 †a Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle / †c Mauno Jokipii. Vammaskosken kivisilta 1915-1990 / Pekka Koskinen.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Jokipii, Mauno, †d 1924-2007. †t Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Koskinen, Pekka. †t Vammaskosken kivisilta 1915-1990.

Nimekkeetön aineisto

[2.3.2.10 Nimekkeetön manifestaatio](#) ; [2.3.2.11 Sepitettyjen nimekkeiden merkitseminen](#)

Jos aineistossa itsessään ei esiinny nimekettä, merkitään päänimekkeeksi joko aineiston ulkopuolelta otettu nimeke tai nimeke sepitetään. Valitse sepitettyksi nimeksi lyhyt ja kuvaava nimeke, joka ilmaisee aineiston luonteen ja/tai aineiston aiheen. Aineiston ulkopuolelta otettu nimeke, esim. kustantajan kotisivuilta otettu tieto nimekkeestä merkitään hakasulkeisiin.

Aineiston kuvailussa käytetään aineiston sisältöön sopivaa kieltä ja kirjoitusjärjestelmää.

ESIMERKKI

245 00 †a Helsingin yliopiston sosiaalipolitiikan professori Pekka Roos astuu virkaansa 13. päivänä huhtikuuta 1994 klo 14 pitäen yliopiston juhlasalissa esitelmän aiheesta Hyvinvointiyhteiskunnan kurjuus.
500 ## †a Nimeke puuttuu.

245 00 †a [Outokummun Partion jaostohistoriikki].
588 0# †a Sepitetty nimeke.

Rinnakkainen päänimeke

2.3.3 Rinnakkainen päänimeke | Lisäydinelementti

Tiedot rinnakkaisesta päänimekkeestä otetaan mistä tahansa manifestaatioon sisältyvästä lähteestä. Jos päänimekkeen tiedot otetaan manifestaation ulkopuolisesta lähteestä, otetaan rinnakkaisen päänimekkeen tiedot samasta lähteestä.

Rinnakkaiselle päänimekkeelle ei ole MARC 21:ssa omaa osakenttää. Rinnakkaisnimekettä edeltää yhtäsuuruusmerkki (=).

Rinnakkainen päänimeke on päänimeke toisella kielellä ja/tai kirjoitusjärjestelmällä. Rinnakkaisesta päänimekkeestä tehdään lisäkirjaus 246-kenttään.

ESIMERKKI

245 10 †a Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014 = †b Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014 / †c Anni Helldan, Satu Helakorpi, Suvi Virtanen, Antti Uutela.
246 31 †a Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014

245 10 †a Tuomioistuinsanasto = †b Domstolsordlista = Glossary of court terms = Glossar der Gerichtsterminologie = Vocabulaire de la justice.
246 31 †a Domstolsordlista
246 31 †a Glossary of court terms
246 31 †a Glossar der Gerichtsterminologie
246 31 †a Vocabulaire de la justice

245 00 †a Sininen lamppu : †b näkökulmia lasten- ja nuortenkirjallisuuteen ja sen tutkimiseen = The blue light : aspects of children's literature and its study / †c [toimittaja Tuula Korolainen].
246 31 †a Blue light : †b aspects of children's literature and its study

245 10 †a Annual report of the Minister of Supply and Service Canada under the Corporations and Labour Unions Returns Act. †n Part II, †p Labour unions = †b Rapport annuel du ministre des Approvisionnement et services Canada présenté sous l'empire et des syndicats ouvriers. †n Partie II, †p Syndicats ouvriers.
246 31 †a Rapport annuel du ministre des Approvisionnement et services Canada présenté sous l'empire et des syndicats ouvriers. †n Partie II, †p Syndicats ouvriers

Muu nimeketieto

2.3.4 Muu nimeketieto | Lisäydinelementti

Muu nimeketieto otetaan samasta tiedonlähteestä kuin päänimeke.

Muu nimeketieto tarkoittaa aineiston päänimekkeen kanssa esiintyvää tai sille alisteisena esiintyvää tietoa. Muu nimeketieto voi esiintyä päänimekkeen, rinnakkaisen päänimekkeen/nimekkeiden tai julkaisuun sisältyvien yksittäisten teosten nimekkeiden yhteydessä.

Muu nimeketieto aloitetaan yleensä pienellä kirjaimella, paitsi jos nimeke alkaa erisnimellä tai päänimekkeen kieli edellyttää isojen alkukirjaimien käyttöä. Muuta nimekettä edeltää kaksoispiste (:). Muista nimeketiedoista tehdään tarvittaessa lisäkirjaukset kenttään 246.

ESIMERKKI

245 10 †a Bibliografinen valvonta : †b johdatus luetteloinnin ja sisällönkuvailun menetelmiin / †c Vesa Suominen, Jarmo Saarti, Pirjo Tuomi.

245 10 †a Filmen i Sverige : †b en historia i tiio kapitel / †c Leif Furhammar.
246 1# †i Korjattu alanimeke: †a Historia i tio kapitel

245 10 †a Aatteesta ammatiksi : †b puolueytöitä ja punapääomaa : Julius Nurmisen ja Anna Haverisen (ent. Nurminen) elämä ja toiminta työväenliikkeen järjestöaktiiveina 1900-luvun alkukymmeninä / †c Pertti Nurminen.

245 00 †a Hallusinationsia : †b vanhoja suomalaisia kauhutarinoita / †c toimittanut Juri Nummelin.
246 30 †a Vanhoja suomalaisia kauhutarinoita

Rinnakkainen muu nimeketieto

2.3.5 Rinnakkainen muu nimeketieto

Rinnakkainen muu nimeketieto otetaan samasta tiedonlähteestä kuin rinnakkainen päänimeke. Jos rinnakkaista päänimekettä ei ole, otetaan rinnakkainen muu nimeketieto päänimekkeen tiedonlähteestä.

Rinnakkaiset muut nimeketiedot merkitään samassa järjestyksessä kuin vastaavat rinnakkaiset päänimekkeet. Rinnakkaista muuta nimekettä edeltää kaksoispiste (:).

ESIMERKKI

245 10 †a Vastakohtien Itä-Uusimaa : †b itäusmaalaisten mielipiteitä hyvinvoinnistaan ja palveluistaan = Kontrasternas Östra Nylund : östnylänningarnas åsikter om sin välfärd och servicen / †c Anne Eronen, Pia Londén, Aki Siltaniemi.

245 00 †a Kieleen muuttanut ihminen : †b Pentti Saarikosken suhde kieleen = Pentti Saarikoski on language.
Rinnakkainen päänimeke/muu nimeketieto voi myös puuttua

Vastuullisuusmerkinnöt

2.4. Vastuullisuustiedot | Ydinelementti

Tiedonlähteet: päänimekkeen tiedonlähde, muu aineistoon sisältyvä tiedonlähde, muu aineistoon liittyvä tiedonlähde

Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuusmerkintö on ydinelementti (jos vastuullisuusmerkintöjä on useampi kuin yksi, vain ensimmäinen vaaditaan). Muut vastuullisuusmerkinnöt ovat valinnaisia, paitsi jos ne ovat tarpeen julkaisun tunnistamiseksi tai niitä pidetään muuten tärkeinä kuvailtavan aineiston kannalta (SKL 2.4.2). Vastuullisuusmerkintöä edeltää kauttaviiva (/).

Vastuullisuusmerkinnöstä voi jättää pois ammatit, tutkinnot, työpaikat ym., poistomerkkejä ei käytetä (SKL).

ESIMERKKI

245 10 †a Matkalla maratonille / †c Ari Paunonen, Seppo Anttila.
Nimiösivulla myös: taitto Matti Karhula ; kansi Eveliina Tolonen (jätetty pois vastuullisuusmerkinnöstä)

245 10 †a / †c kirjoittajat: Seppo Pehkonen, Markku Leppänen.
Nimiösivulla: Kirjoittajat: urheilufysioterapeutti Seppo Pehkonen Fysioterapia Teramus, liikunnanohjaaja, ammattivalmentaja, urheiluhieroja Markku Leppänen MakeSport Oy (vastuullisuustieto merkitään ilman ammatteja ja työpaikkoja)

Jos vastuullisuusmerkintöön sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi (RDA 2.4.1.5). Nimien poisjättäminen merkitään muodossa [ja xx muuta]. Huom.! "xx" tilalle merkitään poisjätettyjen tekijöiden yhteenlaskettu lukumäärä kuvailukielellä. Suomeksi luvut kymmeneen asti kirjoitetaan (yksi, kaksi ...) ja luvusta 11 alkaen merkitään numeroilla. Ruotsiksi luvut 1-12 kirjoitetaan ja luvusta 13 alkaen merkitään numeroilla. Poistomerkkiä (...) ei käytetä. Jos vastuullisuusmerkintöjä on erittäin runsaasti, niin ne voidaan jättää laskematta ja käyttäen ilmaisua [ja muita]. Poimituihin tietueisiin ei tarvitse lisätä nimiä.

ESIMERKKI

245 14 †a The design of sites : †b patterns, principles and processes for crafting a customer-centered web experience / †c Douglas K. Van Duyne, James A. Landay, Jason I. Hong.
Nimiösivulla kolme kirjoittajaa, kaikki merkitään

245 10 †a ... / †c Arto Mustajoki [ja kahdeksan muuta].
Nimiösivulla yhdeksän kirjoittajaa, merkitään vain ensimmäinen nimi

Julkaisun ulkopuolelta otettu tekijän roolia selkiyttävä tieto merkitään hakasulkeisiin elementin kielellä. Jos kieltä ei osaa, tieto voidaan merkitä kuvailun kielellä. Poimituissa tietueissa merkintöä ei tarvitse kääntää.

Vastuullisuusmerkinnöstä (245†c) poisjätettyjä tekijännimiä voidaan merkitä lisäkirjauksiksi kenttiin 700, 710, 711 eli hakutietona voi olla tekijännimi, jota ei näy kuvailussa. Tarkemmat ohjeet tekijöiden merkitsemisestä formaatin pääkirjauskentissä 100/110/111 sekä lisäkirjauskentissä 700/710/711.

Rinnakkainen vastuullisuusmerkintö

2.4.3 Päänimekkeeseen liittyvä rinnakkainen vastuullisuustieto

Tiedonlähteet: Päänimekkeeseen liittyvä rinnakkainen vastuullisuustieto otetaan samasta lähteestä kuin vastaava rinnakkainen päänimeke. Jos vastaavaa rinnakkaista päänimekettä ei esiinny, päänimekkeeseen liittyvä rinnakkainen vastuullisuustieto otetaan samasta lähteestä kuin päänimeke.

Rinnakkaista vastuullisuusmerkintöä edeltää kauttaviiva (/).

ESIMERKKI

245 00 †a Suomen teologit 1990 / †c julkaissut Suomen kirkon pappisliitto = Teologer i Finland 1990 / utgiven av Finlands kyrkans prästförbund.

100 1# †a Keinänen, Timo, †d 1945- †e kirjoittaja.

245 10 †a Robert Wilhelm Ekmanin Maisema Subiacosta / †c Timo Keinänen ; julkaisija: Suomen taideakatemia ; toimittaja: Marjatta Levanto = Robert Wilhelm Ekman's Landscape from Subiaco / Timo Keinänen ; published by The Fine Arts Academy of Finland ; editor: Marjatta Levanto.

246 31 †a Robert Wilhelm Ekman's Landscape from Subiaco

246 - Muut nimekkeet (T)

[RDA 2.3.6 - Varianttinameke](#) ; [RDA 2.3.3 - Rinnakkainen päänimeke](#) ; [2.3.4 Muu nimeketieto](#) ; [RDA 2.3.5 Rinnakkainen muu nimeketieto](#)

Kenttään tallennetaan päänimekkeen muodosta (245‡a) poikkeavat nimekkeet. Nimeke on usein näkyvässä 245-kentän osakentissä ‡b tai ‡p (rinnakkainen päänimeke, osanimeke, muut nimeketiedot ja nimekkeen osat). Tähän kenttään merkitään myös varianttinamekkeet (esim. "Tunnetaan myös nimellä") ja vaihtoehtoiset nimekkeet sekä mahdolliset nimekkeen erilaiset lukemistavat (esim. lyhenteiden, symbolien ja numeroiden avatut muodot). Kenttään tallennettavan nimekkeen voi ottaa myös aineiston ulkopuolelta.

Rinnakkainen päänimeke merkitään aina 246-kenttään, mutta muita nimeketietoja vain tarvittaessa. Sarja-aineiston suhdetta toisiin sarja-aineistoihin ilmaisevat nimekkeet tallennetaan linkkikenttiin 759-789.

Indikaattorit ja osakentät

Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria. Artikkelit jätetään kuvailusta pois.

1. indikaattorin arvolla määritellään, tuleeko nimekkeestä lisäkirjaus ja liittyykö nimekkeeseen vakionäyttöteksti tai huomautusteksti.
2. indikaattori kertoo nimekkeen tyyppin. 2. indikaattorin arvoa '#' käytetään, kun halutaan merkitä avain- tai päänimekkeessä esiintyvien lyhenteiden, numeroiden tai erikoismerkkien avattu muoto.

YLEISSÄÄNTÖ: Kun nimeke on näkyvässä kentässä 245 (rinnakkaisnimeke, alanimeke, osan nimeke), suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 3. ja silloin toinen indikaattori on 0 tai 1. Kun nimeke on huomautustyyppinen eikä suoraan näkyvässä tietueen muissa kentissä, suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 1. Tällöin toinen indikaattori on # tai 2-8.

- Alanimeke **246 30 ‡a**
- Kansinimeke **246 14 ‡a**
- Osan nimeke **246 30 ‡a**
- Rinnakkainen päänimeke **246 31 ‡a**
- Selkänimeke **246 18 ‡a**
- Toinen nimeke, varianttinameke **246 13 ‡a**
- Muu nimeke, esim. avattu muoto **246 3# ‡a**
- Vaihtoehtoinen nimeke **246 1# ‡i** Tunnetaan myös nimellä: ‡a

‡a - Päänimeke/lyhyt nimeke

Koska ohitusindikaattoria ei ole, artikkelia ei voi käyttää.

‡f - Julkaisuaika tai numerointi

Ei käytetä kun toisen indikaattorin arvo on 0 tai 1, pakollinen kun toisen indikaattorin arvo on 2, käytetään sopivissa tapauksissa kun toisen indikaattorin arvo on 3-8.

‡i - Näyttöteksti

Sijoitetaan kentän ensimmäiseksi osakentäksi, kun toisen indikaattorin arvo on #. Siihen kirjoitetaan haluttu selitysteksti, esim. Nimeke avattuna. Fraaseja Metatietosanastossa: [Manifestaatio/Nimeke](#) tai [Huomautus nimekkeestä](#)
Poimituissa tietueissa olevia ilmauksia ei tarvitse kääntää.

ESIMERKKI

245 10 ‡a Filmen i Sverige : ‡b en historia i tiio kapitel / ‡c Leif Furhammar.

246 1# ‡i Korjattu alanimeke: ‡a Historia i tio kapitel

Huomautus ja lisäkirjaus alanimekkeen oikeasta muodosta

100 1# ‡a Keinänen, Timo, ‡d 1945- ‡e kirjoittaja.

245 10 ‡a Robert Wilhelm Ekmanin Maisema Subiacosta / ‡c Timo Keinänen ; julkaisija: Suomen taideakatemia ; toimittaja: Marjatta Levanto = Robert Wilhelm Ekman's Landscape from Subiaco / Timo Keinänen ; published by The Fine Arts Academy of Finland ; editor: Marjatta Levanto.

246 31 ‡a Robert Wilhelm Ekman's Landscape from Subiaco

Lisäkirjaus rinnakkaisnimekkeestä ilmaistaan 2. indikaattorin arvolla 3, 1. indikaattori = 3, koska se on näkyvässä kentässä 245.

100 1# ‡a Auer, Ilkka, ‡e kirjoittaja. ‡0 (FIN11)000118190

245 10 ‡a Agnes af Forsellesin kymnaasi orvoille ja hyljeksityille tytöille / ‡c Ilkka Auer.

246 18 ‡a Kymnaasi

Lisäkirjaus selkänimekkeestä ilmaistaan 2. indikaattorin arvolla 8 "Selkäteksti", 1. indikaattori = 1, koska kyseessä on huomautus, joka muodostuu näyttöihin formaatissa olevan tekstin mukaan (vaikka ei näy kuvailussa).

Jos käännös ilmestyy uutena painoksena eri nimellä, merkitään tieto aiemmasta nimestä 246 i ja a-kenttiin. Aiemmin tällaisessa tapauksessa tehtiin huomautus 500-kenttään.

ESIMERKKI

100 1# ‡a Lindgren, Astrid, ‡e kirjoittaja.

240 10 ‡a Kalle Blomkvist och Rasmus, ‡l suomi

245 10 ‡a Mestarietsivä Blomkvist ja ryöstetty Rasmus / ‡c Astrid Lindgren ; suomentanut Kristiina Rikman.

246 1# ‡i Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä: ‡a Ryöstetty Rasmus ja mestarietsivä

Nimekkeen selkeyttäminen

245 10 †a Yö ja päivä : †b näytelmä yhdessä näytöksessä / †c tehnyt A. Kiwi.
246 3# †a Yö ja päivä

Tiivistelmät

Tiivistelmän nimekkeestä voi tehdä lisäkirjauksen kenttään 246. Esimerkiksi:

246 1# †i Tiivistelmän nimeke: †a Turkish young learner's perception of communicative vs. non-communicative activities in their EFL-class

Sarja-aineiston epäviralliset lyhenteet

Sarja-aineiston epävirallisen lyhenteen voi merkitä tähän kenttään (vrt. kenttä 210).

246 1# †i Tunnetaan myös lyhenteellä: †a J. Amer. Phys.

Standardin tunnuksen tallentaminen

Aineistossa oleva standardin tunnus, jota ei valittu päänimekkeeksi, voidaan tallentaa varianttinamekkeenä 246-kenttään. Ensimmäisen indikaattorin arvo on '1'. 2. indikaattorin arvona voi olla '3', jos kyseessä on muu erottuva nimeke tai '7', jos tunnus esiintyy juoksevana nimekkeenä aineistossa. Selkein ja informatiivisin tapa tunnuksen merkitsemiseen on alla olevan esimerkin mukainen:

245 00 †a Suomenkielisen tesauksen laatimis- ja ylläpito-ohjeet.

246 1# †i Standardin tunnus: †a SFS 5471

Huom! Jos aineisto kuuluu sarjaan (esimerkiksi SFS-käsikirja -sarja), noudatetaan merkitsemisessä sarjatietojen kuvailusääntöä.

247 - Aikaisempi nimeke (T)

RDA 2.3.7 - Aiempi päänimeke

Kuvailuohjeissa aiempaa päänimekettä sovelletaan vain päivittyvään aineistoon.

Kenttään 247 tallennetaan aikaisemmin 245-kentässä ollut päivittyvän aineiston (000/07=i ja 008/34=2) päänimeke, jos aineiston nimi on muuttunut ja vanha nimi on samalla kadonnut. Kenttää 247 ei käytetä, jos käytetään kenttää 780 (Edeltäjä).

Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria.

